

## Zvolit správný termín setí kukuřice závisí na tom, jak odhadneme vývoj počasí na jaře.

Pranostiky, které platily celá desetiletí nebo staletí, přestávají pomalu platit.

Pranostika, že po Velikonocích začíná jaro a teplo, se v roce 2017 moc nenaplnila.

Po Velikonocích v loňském roce kolem 20.4. přišel týden velmi chladného počasí, kdy se teploty velmi pomalu šplhaly přes den nad 5° C. Tím se vzcházení kukuřic prodloužilo nejméně o 1 týden. Kukuřice je citlivá k tomu, při jaké teplotě půdy dochází k rašení klíčku. Při nízkých teplotách půdy pod 5° C může docházet k deformaci klíčku nebo dokonce k jeho odumření. To jsou potom třeba ty slabé rostliny bez klasu.



Obr. 1: Běžné příznaky poškození chladem v období.

Obr. 2: Abnormální vývoj mezokotylu a koleoptile způsobený rašením klíčku (nasávání vody) a vzcházení zrnka dlouhotrvajícím stresem z chladu při velmi raném výsevu.

Termín setí je závislý i na tom, v jakých podmínkách a k jakému účelu kukuřici pěstujeme. Jedním z hledisek je i to, jestli na jaře musíme šetřit vodou v typicky kukuřičných oblastech a teplota půdy je až na druhém místě. **V chladnějších oblastech, které jsou vláhově jistější, se vyplatí počkat na teplotu půdy.**

### Jakou strategii při určení termínu výsevu zvolit?

Termín je závislý především na vyzrálosti seťového lůžka. Ta je daná především druhem půdy, způsobem zpracování půdy – orba, mělké zpracování, setí do mulče bez zpracování půdy na jaře.

Způsob zpracování a posklizňové zbytky na povrchu mají rovněž vliv na prohřívání půdy.

Při mělkém zpracování nebo přímém setí do mulče bychom měli volit hybridy s rychlejším počátečním vývojem a dobrou odolností chladu při vzcházení – chladové testy.

Dalším okruhem hledisek je ranost hybridu, účel pěstování a parametry osiva – hlavně HTS.

V aridních oblastech na jaře **provádět co nejméně vstupů na pozemek. Každá jednotlivá operace při jarním zpracování půdy má za následek úbytek 10 mm vláhy.** Příprava seťového lůžka co nejměleji s vyrovnanou hloubkou kvůli stejnoměrnému vzcházení rostlin. **Dno seťového lůžka by mělo být vlhké. Je lépe jeden nebo dva dny počkat s přípravou než udělat koleje na poli a utužit půdu.** Při setí na těžších půdách je nebezpečí při použití diskové výsevní botky vytvoření tzv. „V“ drážky. Zrnko v ní může zůstat zaklíněno, nebude přijímat vodu a tím i vzcházet. Období sucha a vysokých teplot po setí může tento problém ještě zvětšit.



Obr.3: Vytvoření „V“ drážky v těžké nevyzrálé půdě při setí.

**Čím časnější setí a nižší HTS zrna tím mělčí setí.**

Vzorec pro výpočet hloubky setí (cm):  $(HTS * 2) / 100$  HTS v gramech

Při velmi raném výsevu je dobré koeficient 2 upravit na 1,5.

Dalším hlediskem pro určení termínu setí je i ochrana proti škůdcům, např. larvám bázlivce nebo drátovců. Brzký termín setí je výhodou pro delší vegetační dobu, ale nemusí být výhodou v chladném jaru pro účinnost insekticidního moření hlavně na larvy bázlivce kukuřičného, které se líhnou při teplotách kolem 22° C koncem května, někdy i začátkem června.

**Zrnové hybridy a obecně hybridy s vyšším FAO je dobré sít včas. Silážní hybridy a hybridy s nižším číslem FAO lze sít později.** Vždy ale musíme mít na paměti teplotu půdy a vláhové poměry v půdě.

**Zasetí do teplé vyzrálé půdy s rovnoměrnou hloubkou výsevní rýhy dává předpoklad rychlého a hlavně rovnoměrného vzcházení rostlin.** Stejně vzejitý porost je vyrovnaný, vyrovnaně se vyvíjí a dozrává. Potom je jednodušší určit i vhodný termín sklizně. Nevyrovnaně vzešlý porost lze při sklizni určit jednoduše, pokud se jedná o dvouliniový hybrid. Některé rostliny jsou ještě zelené, nasazení klasu je na každé rostlině v jiné výšce a vlhkost zrna není vyrovnaná. Zrno v takovýchto porostech v podmínkách Jižní Moravy pomalu ztrácí vodu a sklizňová vlhkost se málokdy dostane pod 26 % vlhkosti.

**Závěr:**

Na určení termínu setí má vliv velké množství faktorů a je jen na agronomovi, jak je vnímavý k projevu jednotlivých faktorů a jak dokáže odhadnout vývoj počasí. **Jedno bych ale zdůraznil – sít do teplé půdy s rovnoměrně hlubokým vlhkým seťovým lůžkem. Neustále kontrolovat hloubku setí na každém pozemku i při změně hybridu – různá HTS.** Po zasetí již nemůžeme nic ovlivnit, ani to jaké bude počasí při vzcházení kukuřice. U kukuřice i přesně setých plodin platí několikanásobně více : **„Jak zaseješ, tak sklídíš“.**